

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobce: [redacted], státní příslušnost Ukrajina
t.č. [redacted]
zastoupeného Mgr. Lucií Loubkovou, advokátkou
sídlem Na křivíně 1363/4, Praha 4

proti
žalované: **Vězeňská služba**
sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 5. 2018 č.j. X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

- 1 Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým vedoucí oddělení výkonu trestu žalované Vězeňské služby – Vazební věznice Praha – Pankrác (dále jen „žalovaná“, jak je obecně označován také správní orgán 1. stupně, nemá-li rozlišení význam pro kontext odůvodnění) zamítla stížnost žalobce a potvrdila rozhodnutí Vězeňské služby – Vazební věznice Praha –

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

Pankrác (dále jen „správní orgán 1. stupně“ nebo též „Vazební věznice“), ze dne 17. 5. 2018, č.j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Spolu se zrušením napadeného rozhodnutí se žalobce domáhal též zrušení rozhodnutí prvostupňového.

- 2 Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán 1. stupně rozhodl, že žalobce porušil ust. § 28 odst. 3 písm. b) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o výkonu trestu“) tím, že v průběhu výkonu trestu odnětí svobody konzumoval návykovou látku. V jeho zaviněném jednání správní orgán 1. stupně shledal kázeňský přestupek a podle ust. § 46 odst. 1, 3 písm. g) zákona o výkonu trestu žalobci uložil kázeňský trest celodenního umístění do uzavřeného oddílu na sedm dnů nepodmíněně.
- 3 Dle obsahu prvostupňového rozhodnutí byl žalobce dne 24. 4. 2018 v cca 11:00 hodin cíleně testován na přítomnost omamných a psychotropních látek provedením orientačního toxikologického vyšetření moče. Testování bylo provedeno ve výdejně léků odd. EBP Vazební věznice Praha – Pankrác za přítomnosti v prvostupňovém rozhodnutí jmenovaných zaměstnanců vězeňské služby (zdravotní sestry, příslušníka oddělení prevence a stížností a dozorce oddělení výkonu trestu). Provedené orientační toxikologické vyšetření moči bylo pozitivní na přítomnost metamfetaminu. Výsledek následného toxikologického konfirmačního testu vyhotoveného toxikologickou laboratoří Ústavu soudního lékařství a toxikologie Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, doručeného do Vazební věznice Praha – Pankrác dne 30. 4. 2018. potvrdilo pozitivitu laboratorního vzorku poskytnutého žalobcem, a to na metamphetamin.
- 4 Napadeným rozhodnutím bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno. Dle žalované v kázeňském řízení realizovaném speciálním pedagogem nedošlo k žádným procesním pochybením. Dokazování bylo provedeno v dostatečném rozsahu, skutková a právní zjištění jsou zcela správná a kázeňská pravomoc náležející speciálnímu pedagogovi nebyla překročena. Přístup žalobce k průběhu kázeňského řízení a jeho stížnost proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu se jeví jako účelové. K uloženému trestu je konstatováno, že výrok i výše kázeňského trestu jsou zcela úměrné závažnosti provinění odsouzeného a také v souladu s ust. § 47 zákona o výkonu trestu.
- 5 Ze správního spisu předloženého žalovanou k dané věci městský soud zjistil, že žalobce byl dne 24. 4. 2018 cíleně testován na přítomnost omamných a psychotropních látek provedením orientačního toxikologického vyšetření moči, jak je popsáno v odstavci 3 odůvodnění tohoto rozsudku. Stejněho dne byl žalovanou vyhotoven Záznam o kázeňském přestupku, kde je uvedeno, že vzorek moči žalobce poskytl dobrovolně, vzorek byl před žalobcem zapečetěn a po podpisu pečeti žalobcem byl vzorek odeslán ke confirmaci. Vzorek byl pozitivní na testovanou substanci MET (pervitin). Žalobce byl shledán podezřelým z porušení ust. § 28 odst. 1, 3 písm. b) zákona o výkonu trestu, který je v Záznamu o kázeňském přestupku citován. Žalobce do Záznamu o kázeňském přestupku ručně napsal, že nesouhlasí s orientačním testem, protože mu nevěří, žádný pervitin nepožil.
- 6 Ve správním spisu jsou založeny i další listinné důkazy, a to Protokol o provedení orientačního toxikologického vyšetření moče, Zpráva o toxikologickém vyšetření Ústavu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

soudního lékařství a toxikologie Všeobecné fakultní nemocnice ze dne 24. 4. 2018, Úřední záznam o podání vysvětlení ze dne 30. 4. 2018. Žalobce se k listinným důkazům a skutečnostem kladeným mu za vinu písemně vyjádřil dne 3. 5. 2018 tak, že neužívá žádné drogy a nikdy to ani nedělal, a chce touto cestou podat trestní oznámení na oddíl AIIA.

- 7 Ze správního spisu dále vyplývá, že prvostupňové rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 17. 5. 2018 a žalobce na něj ručně napsal, že nesouhlasí s kázeňským trestem a podává stížnost v plném rozsahu v zákonné lhůtě tří dnů. Dále uvedl, že podrobné odůvodnění stížnosti podá jeho advokátka příští týden, protože je do 25. 5. 2018 v zahraničí. Dne 18. 5. 2018 žalobce ručně sepsal plnou moc pro zastupování ve věci předmětného kázeňského řízení pro advokátku JUDr. Helenu Martiňákovou (dále jen „zvolená zástupkyně“ nebo dle kontextu „původně zvolená zástupkyně“). Prvostupňové rozhodnutí jí bylo doručeno dne 18. 5. 2018.
- 8 Dne 24. 5. 2018 žalovaná vyhotovila napadené rozhodnutí. Je v něm uvedeno, že zvolená zástupkyně žalobce do dnešního dne, kdy končí zákonná lhůta pro vydání rozhodnutí o stížnosti, nekontaktovala žalovanou. Napadené rozhodnutí bylo dne 24. 5. 2018 doručeno žalobci. Dne 24. 5. 2018 ve 22:09 hodin bylo do datové schránky žalované doručeno odůvodnění stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu ze dne 23. 5. 2018 vyhotovené advokátkou Mgr. Lucií Loubkovou (dále jen „nově zvolená právní zástupkyně“), spolu s plnou mocí ze dne 23. 5. 2018 udělenou žalobcem pro nově zvolenou právní zástupkyni. Dne 25. 5. 2018 žalovaná sdělila nově zvolené právní zástupkyni, že zaslané odůvodnění stížnosti nemůže být přidáno do spisu kázeňského řízení, neboť žalobce si v průběhu zvolil jako zmocněnce jinou osobu, a dle ust. § 23a odst. 2 nařízení generálního ředitele žalované o kázeňském řízení u obviněných, odsouzených a chovanců č. 36/2014, ve znění pozdějších předpisů, může mít účastník kázeňského řízení současně pouze jednoho zmocněnce. Dne 25. 5. 2018 bylo napadené rozhodnutí doručeno původně zvolené zástupkyni.

Žalobní body

- 9 Žalobce v podané žalobě namítl, že veškerá jednání, ať už samotný odběr moči, převzetí rozhodnutí, podání stížnosti a další komunikace se žalobcem probíhala výhradně v českém jazyce, ač je žalobce cizím státním příslušníkem a měl tedy dle čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod právo na tlumočníka. Taktéž veškeré listiny byly vyhotoveny pouze v českém jazyce a nebyly žalobci přeloženy do rodného jazyka. Žalobce nebyl ani jednou v průběhu řízení poučen o právu na komunikaci s orgány ve svém rodném jazyce, pokud by někdy jakékoli poučení bylo k žalobci směřováno, nebylo učiněno v jeho rodném jazyce či v jazyce, o kterém by prohlásil, že jej ovládá, a on tedy ani samotnému poučení nerozuměl. Tímto došlo k porušení zásady rovnosti účastníků řízení, kdy žalobce byl znevýhodněn svou jazykovou bariérou, dostatečně neovládal jednacím jazyk, a rovněž práva na spravedlivý proces.
- 10 Dále žalobce namítl, že plná moc ze dne 18. 5. 2018, která by opravňovala původně zvolenou zástupkyni k zastupování v předmětném kázeňském řízení, byla žalobci nadiktována zaměstnanci žalované, a zvolená zástupkyně o ní nebyla srozuměna a navíc ji

žádným způsobem nepřijala. V rozhodné době, jak i žalobce uvedl, se nacházela v zahraničí na dovolené. Nešlo tedy o platnou plnou moc. I kdyby z jakýchkoli důvodů plná moc ze dne 18. 5. 2018 byla platná, pak ji nahradila nově udělená plná moc pro nově zvolenou zástupkyni ze dne 23. 5. 2018, která byla doručena žalované dne 24. 5. 2018, a tím pozbyla plná moc ze dne 18. 5. 2018 platnosti. Žalovaná tak měla respektovat doplnění stížnosti zaslaného nově zvolenou zástupkyní dne 24. 5. 2018.

- 11 K vytýkané skutkové podstatě žalobce namítl, že odběr moči dne 24. 4. 2018 neprobíhal zcela standardním způsobem. Jednak se jednalo o cílené testování, jak je rovněž uvedeno v předmětném rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, ale především došlo k podstatnému porušení samotného odběru – kelímky určené pro odběr moči byly již vybaleny z originálního obalu, který by bránil znečištění či manipulaci dalšími osobami, a byly rozestavěny pro žalobce a další testované osoby na stole v místnosti k tomu určené. Žalobce se podroboval testování na přítomnost omamných a psychotropních látek při svém pobytu ve vazbě a následně ve výkonu trestu odnětí svobody zhruba dvanáctkrát, z čehož zhruba polovina testování proběhla ve Vazební věznici Praha – Pankrác. Vždy se testování dobrovolně podrobil, nikdy neodmítl a vyjma tohoto jednoho případu byl pokaždé výsledek negativní. Při každém z těchto testování byl kelímek originálně zabalen. Když po provedeném testování zdravotní sestra oznámila žalobci pozitivitu moči na metamfetamin, žalobce okamžitě namítal neplatnost testu a žádal o provedení nového testu či odběru krve, jelikož si byl vědom toho, že žádné drogy nebral. Žádosti však nebylo vyhověno. Žalobce v žalobě namítal možnost manipulace a následné záměny či kontaminace vzorku, právě z tohoto důvodu trval po provedení orientačního testu na dalším testování moči či odběru krve, o kterém byl přesvědčen, že by prokázal jeho nevinu. Brojil též proti výsledku testu Všeobecné fakultní nemocnice, jelikož neobsahoval konkrétně uvedené hodnoty množství metamfetaminu v moči. Jako další vysvětlení positivity vzorku žalobce namítal možnost kontaminace nápojů v rámci oddílu ve výkonu trestu odnětí svobody, kdy na oddíle se přes den volně pohybuje cca sto odsouzených, kteří mají přístup ke společným varným nádobám na kávu a čaj, jakož i k nádobí jednotlivých odsouzených.
- 12 V poslední žalobní námitce žalobce nesouhlasí s uloženým kázeňským trestem. Namítá, že se v jeho případě jednalo o první kázeňský trest, do této doby dostával v pravidelných intervalech pochvaly a celkově se jednalo o naprosto bezproblémového odsouzeného. Měl být přerazen z 2. stupně do 1. stupně vnitřní diferenciaci, právě na základě dobrého chování a udělování pochval, ale dalším kázeňským trestem bylo přerazení do 3. stupně vnitřní diferenciaci. Jako další trest bylo uloženo konání návštěv za sklem, kdy odsouzený může hovořit se svými příbuznými přes sklo a přes telefon, což vedlo k zrušení návštěv z jeho strany, neboť způsob konání návštěv by mohl negativně působit na jeho nezletilé dcery. Přitom sociální zázemí a zachování a posilování rodinných vztahů je velmi důležité pro dosažení účelu trestu odnětí svobody. Jednalo se tedy nejen o jeden trest uvedený v rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, ale i o tresty další, jež jsou vzhledem k předchozímu průběhu chování žalobce zcela nepřiměřené. V této souvislosti poukázal i skutečnost, že další testování na omamné a psychotropní látky, které proběhlo poté, prokázalo negativní výsledek na přítomnost těchto zakázaných látek.

Vyjádření žalovaného

13 Žalovaná se k podané žalobě písemně nevyjádřila.

Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

- 14 Při jednání konaném před Městským soudem v Praze dne 23. 6. 2021 žalobce setrval na svém dosavadním stanovisku. Žalovaná s podanou žalobou nesouhlasila, zdůrazňovala, že důkazní břemeno k prokázání tvrzení o podstrčení drogy bylo na žalobci, a ten ho v řízení neunesl.
- 15 Městský soud v Praze napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (ust. § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále je „s. ř. s.“), přičemž podle ust. § 75 odst. 1 s. ř. s. přitom vycházel ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
- 16 Městský soud v Praze shledal, že žaloba není důvodná.
- 17 K řízení o kázeňských trestech osob odsouzených k výkonu trestu odnětí svobody městský soud předesílá, že se na něj podle ust. § 76 odst. 1 zákona o výkonu trestu nepoužije zákon číslo 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s výjimkou ustanovení o základních zásadách upravených v § 2 až 8, které se podle § 177 správního řádu použijí i v případě, že zvláštní předpis stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám neobsahuje úpravu odpovídající těmto zásadám.
- 18 Ohledně první žalobní námitky, že s žalobcem správní orgány jednaly v českém jazyce bez tlumočníka, Městský soud v Praze vychází z ustálené judikatury k této problematice.
- 19 Podle ust. § 72 odst. 6 zákona o výkonu trestu věznice poučí cizince o jejich právech a povinnostech v mateřském jazyce nebo v jazyce, jemuž rozumí; o poučení se vyhotoví záznam, který cizinec podepíše.
- 20 Z citovaného ustanovení lze dovodit, že je-li mateřštinou odsouzeného cizince jiný než český jazyk a neovládá-li účastník český jazyk, měl by mu být ustanoven tlumočník. O právu na tlumočníka musí být cizinec poučen; účelem takového postupu je zajistit, aby odsouzený cizinec skutečně porozuměl všem svým právům a povinnostem, a předcházet nežádoucím situacím, plynoucím z neznalosti práv a povinností.
- 21 Správní soudy stabilně judikují, že pokud účastník neprohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, a tato skutečnost nevyplývá ani z obsahu správního spisu, není porušením práva účastníka řízení na tlumočníka zakotvené v čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, pokud je s ním jednáno bez tlumočníka (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2004, č.j. 6 A 17/2000-54, uveřejněný pod č. 341/2004 Sb. NSS).

- 22 Z obsahu správního spisu bylo soudem zjištěno, že žalobce faktickému postupu žalované velmi dobře rozuměl, porozuměl i obsahu listin a důsledkům z jejich obsahu vyplývajícím. Jeho písemný projev na listinách byl učiněn v českém jazyce, a byť jej lze hodnotit jako stručnější a obsahující drobné gramatické chyby, je z něj jednoznačné, že přesně chápe, o co se v kázeňském řízení jedná, a dokáže v českém jazyce adekvátně reagovat. Ze správního spisu tak žádným způsobem nevyplývá, že by žalobce neovládal český jazyk, a že by v řízení vyšla najevo potřeba tlumočníka. Není z něj patrný náznak, z kterého by žalovaná mohla vyvodit jeho jazykovou nekompetentnost. Současně žalobce v průběhu řízení před správním orgánem neprohlásil, že český jazyk neovládá, ani neučinil žádný jiný úkon, který by signalizoval potřebu zajištění tlumočníka z jazyka českého do jazyka ukrajinského a naopak. Neznalost českého jazyka ani potřebu pomoci s překladem listin či ústních sdělení nikdy nezmněl. Bylo přitom na žalobci, aby v jakékoliv fázi kázeňského řízení dal najevo, že se v situaci díky jazykové nedostatečnosti správně neorientuje. Pokud tak neučinil, jeví se jeho žalobní tvrzení, že potřeboval tlumočníka, jako účelové. Nadto soud vzal v potaz, že (jak zjistil z vlastní úřední činnosti) žalobce byl v době konání kázeňského řízení ve výkonu trestu odnětí svobody již téměř čtyři roky, také v minulosti byl po dobu téměř čtyř let ve výkonu trestu odnětí svobody v České republice, lze tedy předpokládat jeho adaptaci na české jazykové prostředí; soud přihlédl též k jazykové příbuznosti českého a ukrajinského jazyka a k tomu, že i při jednání před soudem žalobce dobře rozuměl česky a byl schopen se česky plynule vyjádřit.
- 23 Městský soud tedy uzavírá, že z obsahu správního spisu nevyplývá porušení práva žalobce na tlumočníka v daném případě, byť je třeba připustit, že listinné důkazy neobsahují poučení žalobce o možnosti jednat v mateřském jazyce.
- 24 K druhé žalobní námitce vadného procesního postupu žalovaného, který neakceptoval plné moci zvolených zástupkyň žalobce a nevyčkal na jejich doplnění stížnosti, městský soud uvádí následující.
- 25 Podle ust. § 26 odst. 3 zákona o výkonu trestu má odsouzený právo na poskytování právní pomoci advokátem, jenž má oprávnění v mezích svého zmocnění vést s odsouzeným korespondenci a hovořit s ním bez přítomnosti třetí osoby. Toto právo odsouzeného musí být zajištěno nejpozději do 24 hodin od přijetí žádosti.
- 26 Pojem „zmocnění“ zakotvený v citovaném ustanovení je třeba vykládat tak, že advokátovi (zmocněnci) musí být udělena plná moc, a zároveň je nezbytné, aby zmocněnec plnou moc přijal. Akceptační projev zmocněnce nemusí být výslovný, zákon nepředepisuje žádnou formu, přijetí plné moci zmocněncem však musí být zřejmé.
- 27 V posuzovaném případě žalobce původně zvolené zástupkyni udělil plnou moc jednostranně, původně zvolená zástupkyně žádným způsobem nedala najevo, že by ji přijala, a z okolností případu (kdy žalobce sám uvedl, že zvolená zástupkyně není v době udělení plné moci k dispozici) vyplývá, že k akceptaci moci skutečně zřejmě nedošlo. V řízení o stížnosti tedy nebylo prokázáno, že by žalobce v této době měl zmocněnce, a nebylo pochybením žalované, pokud napadené rozhodnutí doručila přímo žalobci.

- 28 K plné moci udělené jeden den před vydáním napadeného rozhodnutí nově zvolené zástupkyni je třeba uvést, že zastoupený účastník řízení má právo plnou moc k zastupování odvolat kdykoliv a případně ji kdykoliv udělit jiné osobě při respektování pravidla, že v téže věci může mít pouze jednoho zmocněnce. Možnost zastoupeného mít pouze jednoho zmocněnce neznámá, že by v celém řízení mohl za zastoupeného vystupovat pouze jeden zmocněnec, tzn. jedna osoba, které byla udělena plná moc.
- 29 V posuzované věci žalobce bezprostředně před vydáním napadeného rozhodnutí udělil plnou moc k zastupování nově zvolené zástupkyni. Ve věci není podstatné, zda žalobce věděl o neakceptaci plné moci původně zvolenou zástupkyní, či zda svůj úkon považoval za změnu zmocněnce. Rozhodující je skutečnost, že ani žalobce, ani nově zvolená zástupkyně před vydáním napadeného rozhodnutí neoznámili žalované okolnost udělení nové plné moci. Žalovaná byla dle obsahu správního spisu s existencí plné moci seznámena až po doručení napadeného rozhodnutí žalobci, kdy nově zvolená zástupkyně sice zaslala písemné vyhotovení plné moci do datové schránky žalované stejného dne, ale až v pozdních večerních hodinách. Žalovaná tedy postupovala správně, pokud k plné moci nepřihlédla (což při doručování napadeného rozhodnutí ani učinit nemohla) a napadené rozhodnutí již nově zvolené zástupkyni nedoručila.
- 30 Při posouzení námitky nevyčkání na doplnění odůvodnění stížnosti Městský soud v Praze vycházel zejména z ust. § 52 zákona o výkonu trestu.
- 31 Podle odst. 1 odkazovaného ustanovení má odsouzený právo do tří dnů ode dne oznámení rozhodnutí o uložení kázeňského trestu podat proti němu stížnost. Odkladný účinek má jen stížnost proti uložení kázeňského trestu propadnutí věci.
- 32 Podle ust. § 3 věty první téhož ustanovení o stížnosti rozhodne do pěti pracovních dnů od jejího podání ředitel věznice nebo k tomu zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby.
- 33 K doplnění stížnosti zvoleným zmocněncem v průběhu zákonné lhůty pro vydání rozhodnutí je vhodné poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2017 č.j. 2 As 12/2017-57, kde Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že *„zastoupení na základě plné moci představuje fakultativní formu zastoupení a záleží jen na účastníku řízení, zda a jakého zástupce si zvolí a v jakém rozsahu mu udělí plnou moc“*.
- 34 Městský soud v Praze doplňuje, že za uskutečněnou volbu (a její včasnost) nese odpovědnost pouze sám účastník řízení, jde o jeho právo na volbu procesní taktiky, kterou zamýšlí svůj záměr v řízení prosadit. Z odpovědnosti účastníka řízení za (včasnou) volbu svého zástupce nevyplývá povinnost správního orgánu přizpůsobovat režim řízení a jeho průběh představám a požadavkům zástupce účastníka řízení nebo účastníka samého. Převzal-li účastníkem zvolený zástupce zastupování „na poslední chvíli“, je jeho věcí, jak se vypořádá se svými zákonnými povinnostmi (srov. nález Ústavního soudu ze dne 25. 9. 1996, sp. zn. III. ÚS 83/96).
- 35 Pokud jde o vyjádření žalobce v podané stížnosti, kde žalobce avizuje doplnění stížnosti původně zvolenou zástupkyní po návratu ze zahraničí, městský soud považuje za podstatné, že lhůta pěti pracovních dní, v níž byla žalovaná povinna rozhodnout o

žalobcově stížnosti, je lhůta obligatorně stanovená zákonem. Její délku a běh tedy žalovaná nemohla ovlivnit. Za této situace žalovaná nepochybila, pokud nevyčkala, zda původně zvolená zástupkyně žalobce akceptuje udělenou plnou moc a doplní žalobcovu stížnost, a posledního dne zákonné lhůty vydala napadené rozhodnutí.

- 36 Ohledně doplnění stížnosti nově zvolenou zástupkyní pak nelze konstatovat nic jiného, než že zástupkyně sice přijala plnou moc k zastupování ve věci ještě v průběhu řízení o stížnosti a před vydáním napadeného rozhodnutí, avšak existenci plné moci spolu s doplněním stížnosti žalované předložila až poté, co bylo napadené rozhodnutí již vydáno a doručeno žalobci. Je zřejmé, že oba dokumenty byly žalované zaslány s takovým zpožděním, že již nemohly být zohledněny v odůvodnění napadeného rozhodnutí.
- 37 V nyní posuzované věci lze k druhé žalobní námitce souhrnně uzavřít, že žalovaná neměla reálnou možnost vydání napadeného rozhodnutí odložit, vyčkat na eventuální akceptaci plné moci a doplnění stížnosti původně zvolenou zástupkyní, ani zohlednit doplnění stížnosti nově zvolenou zástupkyní. Pokud žalobce zvolil k doplnění stížnosti zástupkyni, která v průběhu řízení nebyla způsobilá řádně jej zastoupit, a pokud následně zvolil novou zástupkyni až poslední den před uplynutím zákonné lhůty pro vydání rozhodnutí, sám se tím vystavil riziku, že žalovaná v mezidobí vydá rozhodnutí a k obsahu doplněné stížnosti tak již nebude moci přihlédnout. Druhá žalobní námitka tedy není důvodná.
- 38 Ve třetí žalobní námitce žalobce nesouhlasil s výsledkem testu. Namítl nestandardní odběr vzorku umožňující manipulaci se vzorkem (rozbalení kelímku z originálního obalu), možnost následné manipulace se vzorkem (záměna či kontaminace), nestandardnost výsledku konfirmačního testu vyhotoveného toxikologickou laboratoří (neuvedení konkrétních hodnot množství návykové látky v moči). Pro případ, že by byl výsledek testu správný, žalobce namítal možnost nevědomého užití drogy před testem (možnost kontaminace nápoje ze strany jiných odsouzených). Zjednodušeně řečeno, žalobce namítal nesprávně zjištěný skutkový stav žalovanou ohledně jednání žalobce spočívajícím konzumaci návykové látky, případně nesprávné závěry ohledně zavinění uvedeného jednání žalobcem.
- 39 Podle ust. § 28 odst. 3 písm. b) zákona o výkonu trestu je odsouzeným mimo jiné zakázáno vyrábět, přechovávat a konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky.
- 40 Podle ust. § 46 odst. 1 téhož zákona je kázeňským přestupkem zaviněné porušení zákonem stanovené nebo na jeho základě uložené povinnosti, pořádku nebo kázně během výkonu trestu.
- 41 Podle § 47 odst. 1 věty první téhož zákona kázeňský trest lze uložit, jen jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina odsouzeného.
- 42 Nutno poznamenat, že kázeňské řízení je ve smyslu evropské judikatury svojí povahou řízením trestním, kde je plně na rozhodujícím orgánu, aby i bez návrhu zjišťoval všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch obviněného. Je povinností správního orgánu rozhodujícího o kázeňském trestu skutkový a právní stav náležitým

způsobem zjistit a rozhodnout o něm (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2014, č.j. 5 As 83/2013-34).

- 43 Z ust. § 47 odst. 1 zákona o výkonu trestu vyplývá požadavek na náležité objasnění okolností kázeňského přestupku a prokázání viny odsouzeného. Nutnost prokázání viny odsouzeného jako podmínky pro uložení kázeňského trestu stanoví rovněž ust. § 58 vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů, a která obsahuje podrobnosti projednávání kázeňského přestupku. Odpovědnost za náležité objasnění okolností kázeňského přestupku a prokázání viny odsouzeného přitom nese správní orgán, který o uložení kázeňského trestu rozhoduje, který je ve smyslu ust. § 3 správního řádu povinen postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Správní orgán ukládající kázeňský trest tedy nese odpovědnost za řádné soustředění podkladů pro rozhodnutí a případně i odpovědnost za nesplnění této povinnosti (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2007, č.j. 4 Azs 44/2007-124, ze dne 24. 6. 2013, č.j. 5 As 160/2012-44, ze dne 7. 4. 2011, č.j. 5 As 7/2011-48, publ. pod. č. 2412/2011 Sb. NSS atp.).
- 44 V posuzované věci je soud přesvědčen, že skutkové zjištění o konzumaci návykové látky žalobcem bylo žalovanou spolehlivě prokázáno tím, že byla dvěma testy zjištěna přítomnost návykové látky v moči. Ze správního spisu nevyplývá, že by žalovaná provedla testování v rozporu se standardním organizačně technickým zabezpečením testování. Validita orientačního testu byla potvrzena následným toxikologickým vyšetřením. Výsledky obou testů soud shodně s žalovanou považuje za průkazné. Lze shrnout, že skutkový stav zjištěný žalovanou je dostatečný, nebyl důvod opakovat orientační test či testovat odběrem krve, když žalovaná ověřila přítomnost návykové látky v moči toxikologickým testem. Také o jeho správnosti soud nemá pochybnosti, namítaná absence konkrétně zjištěných hodnot návykové látky v moči závěry testu nezpochybňuje, formulář toxikologického vyšetření soud považuje za řádně a pravdivě vyplněný; formulář ostatně ani neobsahuje kolonky pro uvedení konkrétní hladiny zjištěné látky v moči. Ani argumentace negativními výsledky ostatních minulých i následných testování žalobce nemůže průkaznost obou provedených testů oslabit.
- 45 Důkazní břemeno k řádnému zjištění skutkového stavu ohledně konzumace návykové látky žalobcem nesla v posuzované věci žalovaná, a bylo na žalobci, aby případně zjištěný skutkový stav vyvrátil. To se však v řízení nestalo. Žalobce v průběhu řízení nenavrhl žádný důkaz, který jej měl zprostit podezření z přestupku. Nevznesl žádnou obsahově konkrétní námitku proti provedení orientačního a toxikologického testu, nenamítal nestandardnost jejich provedení, nepředestřel žádnou konkrétní verzi, která by nabízela odlišný a pravděpodobný průběh skutkového děje. Pouhá negace konzumace návykových látek nezpochybnila postup žalované při testování a nevyvrátila správnost obou provedených testů. Stejně tak žalobní argumentace o možné manipulaci či znečištění odběrové nádoby zůstává v rovině obecných tvrzení a spekulací, a soud tuto argumentaci nepovažuje za způsobilou zpochybnit skutkový stav zachycený ve správním spisu žalované. K žalobnímu tvrzení, že se žalobce domáhal opětovného provedení testu, či snad opětovného vyšetření odebraného vzorku, soud uvádí, že toto tvrzení nemá oporu ve správním spisu, když žádný takový návrh v něm není zaznamenán, ani mezi ručně

psanými písemnými námitkami žalobce. O konzumaci návykové látky žalobcem, jež je ust. § 28 odst. 3 písm. b) zákona o výkonu trestu zakázána, tak soud nemá pochyb.

- 46 Aby se však zároveň jednalo o kázeňský přestupek ve smyslu ust. § 46 odst. 1 zákona o výkonu trestu, musí jít ze strany žalobce o zaviněné porušení povinnosti.
- 47 Zákon o výkonu trestu nestanoví, o jakou formu zavinění se v případě kázeňského přestupku jedná. Správní soudy stabilně judikují (srovnej: rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2019 č.j. 9 As 338/2018-50), že k odpovědnosti za kázeňský přestupek postačuje zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. V případě porušení zákazu konzumovat návykové látky zákon o výkonu trestu úmyslné zavinění nevyžaduje, postačí tedy zavinění z nedbalosti.
- 48 Z uvedeného vyplývá, že povinností žalované tedy bylo prokázat bez důvodných pochybností buď to, že žalobce návykovou látku sám konzumoval, nebo že si byl vědom, respektive si vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům měl a mohl být vědom toho, že návykovou látku konzumuje.
- 49 A je skutečností, že správní orgány se v posuzované věci k zavinění výslovně nevyjádřily, neuvedly, z jakých okolností zavinění dovozují.
- 50 Městský soud v Praze proto zvažoval, zda je napadené rozhodnutí přezkoumatelné.
- 51 Na tomto místě je nezbytné zmínit existenci konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu. Oba soudy opakovaně připomínají, že na rozhodnutí o kázeňských trestech nelze klást nároky srovnatelné s rozhodnutími správních orgánů nebo soudů, protože v kázeňském řízení vystupuje významněji požadavek na flexibilitu rozhodování a snaha udržovat pořádek a bezpečnost ve věznicích v reálném čase (viz např. usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 10. 2008, č.j. I. ÚS 1785/08, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2014, č.j. 2 As 101/2014-26). Nahlédl-li soud na odůvodnění napadeného rozhodnutí optikou zmíněné judikatury, shledal, že ještě obстоjí. Městský soud zohlednil specifickou kázeňského trestání a vnímá, že již jen vzhledem ke lhůtám, ve kterých jsou vězeňské správní orgány povinny rozhodnout, nelze klást na rozhodnutí vydávaná v těchto věcech z hlediska míry jejich preciznosti stejné nároky a požadavky jako na rozhodnutí vydávaná ostatními správními orgány či dokonce soudy.
- 52 Městský soud v Praze pak při hodnocení dostatečnosti odůvodnění napadeného rozhodnutí přihlédl k tomu, že žalobce v průběhu kázeňského řízení ani v podané stížnosti možnost nezaviněné (nevědomé) konzumace návykové látky nenamítal, nepřišel s žádnou obhajobou, kterou by se kázeňské orgány mohly zabývat. Nebyly zde tedy žádné, ani bezvýznamné indicie, které měly vést k dalšímu dokazování a k podrobnějšímu odůvodňování napadeného rozhodnutí. Uvedl-li žalobce do vyjádření k zjištěným skutečnostem a důkazům, že chce touto formou podat trestní oznámení na oddíl AIIA, čímž zřejmě myslel odsouzené v oddělení, kam byl sám umístěn, nelze z této zcela obecné poznámky usoudit ničeho konkrétního o jeho skutkové verzi zavinění.

- 53 Teprve v podané žalobě žalobce poukazuje na skutečnost, že testování bylo v jeho případě cílené (tedy nikoli namátkové), a v této souvislosti naznačuje, že jiný odsouzený mohl žalobci podat návykovou látku k nevědomé konzumaci a poté mohl dát podnět k testování. Městský soud v Praze považuje nastíněnou skutkovou verzi za příliš neurčitou k tomu, aby byla způsobilá vyvolat pochybnosti o správnosti odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalobce neuvádí ničeho o tom, který odsouzený by mohl takto jednat, jaký by k uvedenému jednání mohl mít motiv. Takto obecnou námitku tedy soud považuje za pouhou spekulaci, která nemá potenciál vyvolat zrušení napadeného rozhodnutí. Nadto ji soud pokládá za přednesenou pozdě, neboť byla uplatněna až v řízení před správním soudem. Žalovaná se tak v průběhu kázeňského řízení nemohla předestřenou skutkovou verzí podrobněji zabývat, doplnit dokazování v tomto směru, ani nemohla zdůvodnit, proč ji považuje za nevěrohodnou, účelovou atp.
- 54 Městský soud v Praze zdůrazňuje, že i přes výše zmíněná specifika kázeňského řízení nemůže žalovaná rezignovat na plnění povinnosti správního orgánu náležitě zjistit skutečný stav věci, resp. řádně odůvodnit přijaté závěry. Byť žalovaná v posuzované věci této své povinnosti v úplnosti nedostala, neboť v napadeném rozhodnutí výslovně nezdůvodnila svůj závěr o zavinění žalobce, soud nepřistoupil k zrušení napadeného rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost. Uvedený nedostatek podle názoru soudu vzhledem k výše uvedeným okolnostem neměl vliv na závěr o naplnění skutkové podstaty kázeňského přestupku, a není proto důvodem, aby vedl ke zrušení napadeného rozhodnutí. Jelikož žalobce v průběhu kázeňského řízení ani v podané stížnosti nenamítal nic, co by žalovanou mohlo vést k úvaze o nezavinění zjištěného jednání, lze uvést, že žalovaná se v napadeném rozhodnutí vypořádala s podanou stížností dostatečně. Městský soud v Praze proto uzavírá, že ani třetí žalobní námitka není důvodná.
- 55 Ve čtvrté žalobní námitce žalobce nesouhlasí s uloženým kázeňským trestem.
- 56 Podle ust. § 46 odst. 2 zákona o výkonu trestu lze za kázeňský přestupek odsouzenému uložit kázeňský trest. Kázeňský trest se neuloží, jestliže samotným projednáním kázeňského přestupku s odsouzeným lze dosáhnout sledovaného účelu.
- 57 Podle odst. 3 téhož ustanovení kázeňskými tresty jsou:
- a) důtka,
 - b) snížení kapesného nejvýše o jednu třetinu až na dobu 3 kalendářních měsíců,
 - c) zákaz přijetí jednoho balíčku v kalendářním roce,
 - d) pokuta až do výše 5 000 Kč,
 - e) propadnutí věci,
 - f) umístění do uzavřeného oddílu až na 28 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení,
 - g) celodenní umístění do uzavřeného oddílu až na 20 dnů,
 - h) umístění do samovazby až na 20 dnů,
 - i) odnětí výhod vyplývajících z předchozí kázeňské odměny.
- 58 Podle ust. § 47 odst. 2 zákona o výkonu trestu uložený kázeňský trest musí být úměrný závažnosti spáchaného kázeňského přestupku a musí být v souladu se zájmem na dosažení

účelu trestu. Za kázeňský přestupek lze uložit jen jeden kázeňský trest. Trest propadnutí věci lze uložit i vedle jiného kázeňského trestu.

- 59 V prvostupňovém rozhodnutí správní orgán 1. stupně uvedl, že při rozhodování o druhu a výši kázeňského trestu přihlédl k tomu, že se u žalobce jedná sice o první porušení zákona o výkonu trestu, ale vzhledem k závažnosti přistoupil k uložení přísnějšího druhu trestu. Žalovaná pak v napadeném rozhodnutí uvedla, že výši uloženého kázeňského trestu pokládá za zcela úměrnou závažnosti provinění žalobce a také souladnou s ust. § 47 zákona o výkonu trestu.
- 60 Městský soud v Praze k námitce proti uloženému trestu považuje za potřebné zdůraznit, že o uložení trestu rozhoduje správní orgán v rámci správního uvážení, soud tedy pokud jde o zvolený trest a jeho výši posuzuje pouze to, zda napadené rozhodnutí v tomto směru nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem.
- 61 Z odůvodnění prvostupňového i napadeného rozhodnutí je zřejmé, že uložený trest z mezí správního uvážení nevybočuje. Úvaha žalované je dostatečně odůvodněna, vyplývá z ní, že uložený trest považuje za přísný, zvolila jej však vzhledem k závažnosti přestupku. Žalovaná přihlédl též k polehčující okolnosti, kterou spatřovala ve skutečnosti, že žalobce dosud nebyl kázeňsky trestán. Žalobce pak v průběhu kázeňského řízení nenamítal nepřiměřenost výše trestu, žádné konkrétní skutečnosti vzbuzující pochybnosti o nevhodnosti trestu uloženého správním orgánem 1. stupně v podané stížnosti neuvedl. Žalovaná následně v napadeném rozhodnutí přezkoumala, zda se správní orgán 1. stupně vypořádal s kritérii pro uložení trestu. Lze tedy uzavřít, že správní orgány řádně vyhodnotily materiální stránku (závažnost přestupku) a v návaznosti na ni uložily odpovídající trest a dostatečně a konkrétně jej odůvodnily. Soud tedy námitku žalobce neshledal důvodnou. Uložený trest je sice citelný, ale s ohledem na všechny okolnosti věci se soudu nejvíce jako nepřiměřený.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

- 62 Městský soud v Praze tedy uzavírá, že žalobce se svými námitkami neuspěl, v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, Městský soud v Praze proto žalobu zamítl jako nedůvodnou dle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s.
- 63 Výrok o náhradě nákladů řízení má oporu v ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalované žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 23. června 2021

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.